

RÖDSPOVEN

2/2006

Medlemstidning för Linköpings fågelklubb

Klubblokal:
Drottninggatan 34 a
582 27 Linköping

Telefon: 013-13 39 86
Postgiro: 87 26 50 – 7

Hemsida:
<http://hem.fyristorg.com/linkopings.fagelklubb>

Linköpings fågelklubb är en självständig ornitologisk förening för Linköpingstrakten, med uppgift att främja utforskandet och skyddet av fågelfaunan, att hos allmänheten väcka och underhålla intresset för fågellivet, samt hos medlemmarna bidra till ett ökat ornitologiskt kunnande.

Medlemsavgift för 2006: Familj 200 kr, enskild medlem 125 kr, under 21 år 50 kr.

Klubbens styrelse:

Ordförande: Kjell Carlsson, 013-17 45 13, kjeca@ifm.liu.se

Vice ordförande: Olof Hjelm, 013-10 56 83, olof.hjelm@telia.com

Sekreterare: Karl-Martin Axelsson, 070-393 66 29, karl-martin.axelsson@e.lst.se

Kassör: Arne Carlsson, 013-21 30 75, arne.carlsson@vti.se

Ledamöter: Per Törnquist, 013-605 40, per.tornquist@edu.motala

Thomas Wallin, 013-33 22 60, thomas.wallin@folksam.se

Claes Nilsson, 0703-73 63 63, claes.nilsson@corren.se

Suppleant: Adam Bergner, 013-803 21

Hemsidesansvarig: Anders Karlsson, 013-14 54 24, anderzmejl@hotmail.com.

Per Törnquist är biblioteks- och lokalansvarig och ansvarar för tillsyn av fågeltornet i Nybro. Olof Hjelm ansvarar för tillsyn av fågeltornet i Kungsbro och Claes Nilsson för fågeltornet i Sättunaviken.

Vid skadegörelse eller dylikt ring till respektive ansvarig!

Rödspoven utkommer med två nummer per år.

Redaktion: Lisa Carlsson, 013-17 45 13, almcarlsson@hotmail.com.

Omslag Lisa Carlsson

Ordföranden har ordet

Om någon fågellokal definierar skådning i Linköpingstrakten så är det väl Svartåmynnings naturreservat. Med sin häckfågelfauna, där rödspoven tronar som största förnämlighet, och sin raritetspotential - mongolpipare, rosenmå, mindre bergand, skedstork, sibirisk tundrapipare, bara för att nämna några stänkare genom åren - lockar Svartåmynningen ständigt nya fågelskådare och naturintresserade. Förhoppningsvis kommer nu ännu fler människor att besöka lokalen, sedan länsstyrelsen som en del av det EU-finansierade BIRD-projektet rustat upp Nybrodelen av reservatet. Fin torrtoalett, tydlig skyltning och ny plattform bidrar till att göra området mer tillgängligt. Att det har ordnats en parkering för rörelsehindrade och en ramp där man kan ta sig upp med rullstol till plattformen är mycket bra, och ökar möjligheten till besök för människor som annars kan ha svårt att komma ut i fågelmarkerna. Landhövding Björn Eriksson invigde det moderniserade området i slutet av maj, och lyckades göra sig hörd trots 15 sekundmeter nordvästlig vind - imponerande! Nu gäller det bara att fåglarna också trivs. Trots den generellt sett goda fågeltillgången finns det några saker som oroar. Svartåmynningen har som nämnts en fin häckfågelfauna, men området är också mycket viktigt som rastplats för flyttfåglar. Något som definitivt är en bristvara är tillgången på lämpliga vadarbankar. Den som skådat vid Svartåmynningen några år vet att särskilt Sättunaviken periodvis kan myllra av arktiska vadare; kärr-, spov- och kustsnäppor trängs med kustpipare och myrspovar om omständigheterna är de

rätta under sensommaren. Flera år i rad har det nu dock under långa perioder saknats lämpliga banker för vadarna att rasta på, varför fågeltillgången varit lägre. Detta beror dels på vilka naturvårdsåtgärder som vidtas (eller inte vidtas!), och dels på Roxens vattenstånd. I naturvårdssyfte kommer länsstyrelsen i höst att fräsa av en del stortuvig strandkant utanför den nya plattformen i Nybro, för att skapa lämpliga vadarbankar där. Men långsiktigt är lokalens värde som rastplats beroende av att vattenståndet når en rejäl topp under våren. Om maderna är ordentligt översvämmade under april och första halvan av maj, skapas då vattnet sedan sjunker undan under senvåren och sommaren fina flacka strandområden, fulla av småkryp och frön som lockar vadarna att rasta. Hur man påverkar vattenståndet i Roxen, och vem som bestämmer över vattenmängden i sjön under olika tider på året, är dock inte lätt att reda ut. Det finns ingen egentlig vattendom som exakt styr hur högt vattnet ska vara, utan sjön ska följa ”de naturliga variationerna”. Eftersom Roxen dock ingår i ett vattensystem som är reglerat på många platser, kommer kraftbolagens agerande i andra delar av systemet givetvis även att påverka Roxen. Ett naturvårdsmål för Linköpings fågelklubb under 2006 är att ta reda på hur vattenståndet i sjön faktiskt bestäms, och sedan försöka påverka de som styr så att vi får en rejäl vattenståndstopp med påföljande mad-översvämning varje år.

Svartåmynnings värde som häckfågellokal är odiskutabelt, och den inventering av häckfåglar som

länsstyrelsen genomför under året kommer med stor sannolikhet att ge positiva signaler för många arter. Men med naturvård i fokus ska man inte glömma vikten av rastplatser för flyttfåglar. Högkvalitativa och tillräckligt tätt förekommande rastplatser kan vara lika viktigt för en populations framgång som god tillgång på

häckplatser! Mycket bra har gjorts för att göra Svartåmynningen till en fin plats för häckfåglar - och för fågelskådare! - nu är det dags att göra en insats för att också kontinuerligt gynna de rastande flyttfåglarna.

Kjell Carlsson, ordförande

Nybörjarkursen våren 2006 – en kurs i kamp med vädrets makter.

Den 8 februari klockan 19:00 vid Klubblokalen skulle introduktionen till nybörjarkursen gå av stapeln. 13 st förväntansfulla, spända skådare skulle träffas för fortsatt spaning under våren. Redan efter tio dagar packades det kikare, matsäck och varma kläder för vi skulle börja med att titta på vinterfåglar vid Småbåtshamnen, Stångån m.m. Vi ställde upp tubkikarna och kontrollerade från ”träbryggan” Nykvarn efter kungsfiskare som inte fanns. Efter någon halvtimme bestämde vi att vi skulle vandra mot Småbåtshamnen. Ett STORT TACK till Ulrika Matz som tog täten med gruppen och stötte upp en RÖRDROM. Den flög upp precis framför oss i vassen. Vidare till Vallby/Kaga där strömstare och sångsvan m.m. kunde kryssas. Nu har vi kommit in i mars/april månad och som alla kommer ihåg och vet så var vädret och isläget inte det bästa. Tysslingen och Häradsjär blev inställda tyvärr. Hur skulle det bli den 24 april vid Sättunaviken då? Jo, regnet det bara öster ner. Gick nästan inte att köra bilen till parkeringen där undertecknad och några till samlades. MEN när vi hade pratat oss samman och skulle påbörja promenaden ut till plattformen upphörde regnet och vi fick en 2-timmars trevlig stund tillsammans med mycket skådande. Ett extra inslag blev det när Barbro

Nordström ställde upp och tog oss med på orrspel. Samling klockan 05:00 vid Cupolen och bilfärden gick till Kärnskogsmosse, Tjällmo. 20 st spelande orrhannar, storspov, grönbenor, ljunpipare, enkelbeckasin samt en gök som satte sig precis ovanför våra huvuden och ropade. Vilken morgon. Alldeles blå himmel och strålande sol. Kan inte med ord beskrivas hur underbart det var. Önskar att alla kan få uppleva detta. Den 20 maj klockan 05:30 var det fågelmorgon vid Sträp. Återigen var vädrets makter lite vresiga och gjorde så att vi blev genomblöta. Det ösregnade c:a en timme. Exkursionen genomfördes ändå och vid 9-tiden hade vi vandrat runt sjön och alla var mycket nöjda. Tack till Olof Hjelm som tog hand om oss.

Vi har några gånger kvar på vår nybörjarkurs men jag vill redan nu framföra mitt och alla deltagares VARMA STORA TACK till de lektionsansvariga för de fina och trevliga möten som vi fått vara med på. Det har varit spännande att lära sig mycket nytt och alla vi hoppas nu på en fortsättning.

Agnetha Annerud

EXKURSIONSRAPPORTER

Våren 2006

Det blev inte som det var tänkt - men det blev bra!

En liten berättelse om att möta våren på västkusten i midvinterkyla!

Klockan 05 lördagen den fjärde mars var det avfärd från Cupolen för elva av klubbens skådare. Skaran hade minskats lite bland annat på grund av sjukdom. Siktet var inställt på Hallandskusten och dess lokaler, på vägen dit och hem skulle också andra platser besökas.

Visst intresse fanns också för att hänga in nya X, vissa hett efterlängtade av vår turnéguide Per Törnquist! Han hade lagt upp programmet med fågellokaler och boende på ett bra sätt som gjorde att vi fick ut det mesta och bästa av resan.

Vi styrde kosan först mot Västergötland för att se den större turturduvan och efter lite kikande och letande i ett sömnigt villakvarter fick alla se fågeln i den bistra morgonluften. Inga strålande obsar, för duvan kurade ihop sig allt vad den kunde på sin gren i gammelgranen och vi var nog fler som ville kura ihop oss, gärna i en varm bil, kvicksilvret var nere på -23...

Efter den kylslagna duvtitten gick färden vidare med hökugglesiktet inställt och nu värmdes morgonsolens strålar i alla fall inombords, landskapet var skönt att beskåda i sin vinterskrud.

På ett skjutfält i Remninge (med hög risk för att köra fast i snöiga hjulspår) var det Claes N som hade kikarsiktet bäst inställt och snart visade oss alla var hökugglan kunde beskådas. Efter lite frukost drog vi vidare som en flock sparvar och ville till havet! Nog av rimfrostskrudade kalla skjutfält...

Väl framme vid havet var första anhalten området kring Ringhals. Snygga

havsörnar, lockande ådor, svåröbsade alkor och missade eller beskådade skärnsnäppor var en del av timmarnas innehåll där... Men mer skulle hinnas med och Per T försökte samla ihop sina trupper igen för att föra oss vidare, så småningom hade alla kommit fram till Galtabäck. Där väntade riklig belöning med vackra närobsar på berglärka, jagande jorduggla, gravänder och storspov bland annat.

Nattkvisten för oss skådare skulle visa sig vara en höjdare. Vi skulle bo i VOF-stugan mitt i Getteröns naturreservat. Huset hade panoramafönster ut mot en öppen vattenyta. Gäss, salskrake och kricka var arter som därför kunde beskådas inne i skön stugvärme. Det vi hade saknat hittills under dagen var pilgrimsfalk men Per lovade att den fanns på Getterön och vi hade precis kommit dit när Per visade oss den beställda arten. God service! Synd att skymningen kom så fort och förhindrade mera skådande men det var inte helt fel att åka in till Varberg för en pizza heller. Vissa valde dock den mera självförsörjande varianten och åt medhavd mat i stugans gemyt. Dock valde alla att koja tidigt.

Morgonen därpå började med lite lätt skådning på/kring Getterön, i en jämförelsevis ganska beskedlig morgontemp kring -15. Tack och lov att det var vindstilla. Sen åkte vi ut till närliggande Gubbanäsan. Havet spanades av i våra tubar och samma havsfåglar som dagen innan kunde

finnas med tillägg av någon skäggdopping, säl(!) och för vissa lyckliga en toppskarv! Många missade den på grund av ett kort, dåligt tajmat, ymnigt snöfall!

Icke tid att låta sig nedslås utan efter lite kaffepaus på det gemytliga Naturum styrdes bilarna till Morups Tånge. Vi tillbringade några timmar där med att skåda av snöiga strandängar och lugnt hav över vilket den efterlängtrade vårsolen sken från sin klarblå himmel. Sånglärka, sjöorre, snösparv var förutom änder, gäss och svanar en del av fynden. Dock saknade vi tofsvipan!

Snart var det dock tid att tänka på återfärd mot Östergötland via Göteborg, för där fanns en svarthuvad mås till

allmän, vacker och nära beskådan. Även här visade Claes upp en väl utvecklad talang att snabbt hitta rätt fågel!

Resan blev en salig och härlig blandning av vår och vinter, när vi åkte hem hade vi ändå känslan av att nu kommer våren! Trots att vi hade otaliga lager kläder på oss som vi inte ville knäppa upp riktigt än! Men ljuset och den första lärkan som försökte drilla över det snötäckta Morups Tånge blev ett fint adjö av Halland. Att vi sen tog adjö av Västra Götaland genom att få en superobs på den vackra svarthuvade måsen mitt i Göteborgs city var inte heller dumt. Vi återkommer gärna!

Anna Åman

Den årliga nattsångarexkursionen 16.5

För andra året i följd lyckades vi pricka in kanonväder när Linköpings fågelklubb arrangerade nattsångartur i markerna nordväst om stan. Vid samlingen klockan 22.00 hade kvällssolen precis sänkt sig i väster, men temperaturen låg ändå över 20 grader och någon vind kunde vi inte känna.

Kvällen började annars med att en ringrostig exkursionsledare artade en spelande turkduva till ringduva, men han blev snabbt rättad av betydligt mer vakna deltagare. Färden gick från centrala Linköping till Sättunaviken där ytterligare deltagare mötte upp. Sammanlagt var vi 15 personer som lyckats slita oss fria från VM-fotbollen och studentfirande.

Flodsångare är en sällsynt art i de östgötska markerna, därför körde vi omgående till Sjölidan i norra delen av Berg för att lyssna på en sjungande fågel som hörts i några dagars tid. Lite besvikna blev vi direkt när vi steg ur

bilen, då sångaren inte hördes, men efter bara några minuter hälsade den oss välkommen med sin karakteristiska ”symaskinssång”. Vi kunde gå riktigt nära och alla fick fina hörorsar innan vi nöjda drog vidare.

Nästa stopp blev också en höjdare. Vi svängde av vid Vreta Klosters kyrka och stannade bara några hundra meter därifrån. Direkt hördes en vaktel spela på nära håll. Och efter en stunds lyssnande kunde vi höra minst en till på lite längre avstånd. Men det var framför allt närobsen av den första fågeln som var häftig, sällan eller aldrig har man hört vaktel så bra.

Nu var kvällen i princip räddad, både flodsångare och vaktel på kort tid var en perfekt start.

Gänget körde vidare med kortstopp lite här och var. Vid Hornståve hoppades vi på kornknarr, men det var tyst som i graven. Redan här började exkursionsledarens oro för ”knarren”,

kanske var vi för sent ute det här året? Tur då att det var bra med aktivitet på andra arter såsom sävsångare, gräshoppsångare och näktergal.

Området runt Flistad kyrka är ett måste för varje nattsångarrunda, och här kunde ytterligare två vaktlar lyssnas in. Men det roligaste var kanske att ett gäng raphöhns spelade på åkrarna längs vägen. Låtet var nytt för många och flera blev en erfarenhet rikare, det är sannerligen inte ofta man hör spelande raphöhns!

Några hundra meter stannade vi där två gräshoppsångare hade konsert. De som inte hört arten bra tidigare under kvällen fick här en gyllene chans,

gräshoppsångarna satt precis intill vägen och verkade inte ett dugg bekymrade av att flera bilar parkerat precis intill.

Vi närmade oss slutet på rundan och de flesta verkade nöjda. Vi den lilla bron nära Ledbergs kyrka satt som vanligt en kärrensångare och sjöng. Tyvärr blev den nästan överröstad av en näktergal och njutobsen uteblev.

Sista stoppet, i närheten av Kaga kyrka, gav ytterligare en vaktel och det fick avsluta en lyckad kväll, trots att kornknarren uteblev.

Claes Nilsson

Fågelfrågan!!!

En klassisk typ av fågellek är att försöka gissa vilken fågelart det rör sig om utifrån ett kort utdrag från en fågelboks beskrivning av arten. Som alternativ till fotofrågan kommer vi i några nummer framöver att ha sådana fågelfrågor, där fågelboken som används är Hjalmar Rendahls *Fågelboken* från 1949. Trodde ni att det skulle vara Jonsson eller *Fågelguiden*? Glöm det – dem kan ju alla utantill. Lycka till med gissningsleken! Svaren står längst ned på sista sidan.

- 1) ... är helst bosatt vid små, på stränderna rikligt starrbeväxta tjärnar och större vatten i björkregionen, stundom också vid fjällsjöar i barrskogen men mer sällan i videbältet. Hon är föga skygg, och ses ofta ligga simmande på vattnet. Dyka kan hon ej. Boet läggs på en tuva eller bland växter nära stranden och har en bale av torrt gräs och blad. Omsorgen om avkomman faller helt på hanens lott, då äggen äro lagda eller ungarna utan honans medverkan kläckts, draga honorna till norska västkusten, där man under högsommaren ofta ser dem i små flockar.
- 2) Små vingtäckare brungråa med vitaktig tvärvattring, de mellersta täckarna kastanjerödbruna, de stora svartspetsade, bildande ett svart band framför den vita, upptill av grått kantade vingspegeln. /.../ I vårt land synes hennes regelbundna bosättning inskränkt till mälarviken Ekoln i Uppland.
- 3) Hos oss finnes i Skåne, i Halland, på Öland, flerstädes på Västgötaslätten och åtminstone på ett par ställen i sydligaste Bohuslän. Han skall på 1870-talet ha häckat vid Omberg. är trögare och otympligare än sina släktingar. Han flyger ogärna längre sträckor och hoppar ganska tungt. Under fortplantningstiden lever han parvis, men sedan ungarna äro utflugna slå sig familjerna samman i flockar, som ströva omkring på sädesfälten. Sången, som hanen även låter höra om vintern, är kvittrande, kort och livlig men sträv; den kan återgivas med ”töj töj töj tiritz”.

NATURVÅRD OCH FÅGELSKYDD

Jakt – en komplicerad historia

Jakt är ett ständigt återkommande diskussionstema, bland fågelskådare, jägare, naturvårdare och många andra. Ofta går rösterna höga, inte minst när det gäller jakt på rovdjur. Hos vissa naturvänner finns ett mycket starkt jaktmotstånd, men kanske ännu vanligare är att man hör andra gruppers högröstade krav på skydds jakt. Exempel på sådan argumentation kan vara att kråkparen i Trädgårdsföreningen ska skjutas så det blir fler småfåglar där, att rävarna vid Svartåmyningen ska skjutas för att få bättre häckningsframgång hos strandängarnas fåglar eller att skarvarna behöver decimeras för att gynna fiskbeståndet. Grundsynen känns ju logisk: om vi tar bort rovdjuren så får vi större populationer av de arter som rovdjuren lever på. Tyvärr – eller som tur är, beroende på hur man ser det – är det sällan som lösningarna är så enkla.

Inom ekologin pratar man oftare om predatorer än om rovdjur. En predator är en organism som fångar levande byten, och livnär sig på att förtära dessa. Ett klassiskt rovdjur som vargen är därmed en predator, men även till exempel rådjuret, som betar av levande växtlighet. Predation är en av de mest komplicerade ekologiska interaktionerna, och hur predation påverkar ett biologiskt samhälle kan variera mycket starkt beroende på vilken typ av predator det gäller, vilka bytesorganismer den förtär samt diverse yttre omständigheter. Ganska länge har man dock inom ekologin insett att predation kan ha positiv effekt på bytesdjurens biologiska mångfald. I ett klassiskt experiment försökte en ekolog odla två populationer av liknande toffeldjur tillsammans i

odlingskolvar. Då toffeldjuren hade så lika krav på sin livsmiljö, och det inte fanns någon större möjlighet till rumslig uppdelning i odlingskolvarna gick det dock inte – den ena arten konkurrerade alltid ut den andra. Då forskaren däremot också tillsatte en predator till odlingarna, kunde toffeldjursarterna plötsligt samexistera. Predatorn åt hela tiden mest av den toffeldjursart som det fanns mest av, och förhindrade därmed att någon av bytesarterna konkurrerade ut den andra. Att predation kan ge samexistens mellan bytesorganismer visas också tydligt av hur slåtterängar och betesmarker fungerar. Så länge hävden (slåttern eller betet) fortgår hyser sådana miljöer i regel artrika växtsamhällen, men då hävden upphör tar ganska snabbt några konkurrensstarka arter över samhället – kopplat till igenväxningen minskar den biologiska mångfalden.

Att predation kan minska mellanartskonkurrensen och därmed leda till större biologisk mångfald är bara ett exempel på hur predation kan ge andra effekter än de man i första hand tänker sig. Givetvis är predation också kopplat till inomartskonkurrens. Jakt kan i sig likställas med en typ av predation. Det få tänker på är att ökad jakt i vissa fall inte alls ger någon populationsminskning hos djuret som jagas – minskningen av individantalet som jakten innebär kan i många fall helt uppvägas av minskad inomartskonkurrens, och därmed ge oförändrad populationsstorlek.

Dessutom måste den rumsliga aspekten tas med i sammanhanget. Varifrån kommer djuren vi jagar? Vad finns i (forts.sid. 13)

Status för fågelarter anträffade i Linköpings kommun.

Här presenteras en lista över de fågelarter som har noterats i Linköpings kommun t. o. m. 2005. Listan omfattar 286? arter vilka bedöms ha uppträtt spontant i kommunen.

Dessutom finns ytterligare tio fågelarter anträffade, men där de observerade individerna har bedömts vara förrymda individer. Tio distinkta underarter listas också.

För varje art har en bedömning gjorts enligt följande kriterier:

HF = häckande flyttfågel.

HS = häckande stannfågel.

HS/F = häckande stannfågel som delvis är flyttfågel.

HF/S = häckande flyttfågel som delvis är stannfågel.

h = tillfällig häckfågel (1995-2005).

F = fågel som årligen passerar området under flyttning.

V = fågel som regelbundet övervintrar inom området.

T = tillfällig gäst.

Bedömningen av häckstatus gäller statusen för de senaste tio åren. T innebär att arten någon gång i modern tid har anträffats i kommunen. För några arter (slaguggla, lappuggla och blåkråka) innebär det fynd från 1800-talet.

Mellanspett är sedan flera årtionden utdöd som häckfågel i Sverige. Den anges med ett T i listan för att ändå markera att den är anträffad. En liknande bedömning har gjorts för gulhämpling där ett häckfynd föreligger från 1960-talet. Arten status har dock angivits som T. För de arter som getts statusen h (tillfällig häckfågel) innebär det att arten häckat tillfälligt det senaste årtiondet.

Passa på att räkna kryss!

Art	Datum	Status			
Knölsvan		HF V	Stjärtand		HF
Mindre sångsvan		F	Årta		HF
Sångsvan		HF V	Skedand		HF
Sädgås		F	Rödhuvas dykand		T
Spetsbergsgås		F	Brunand		F h
Bläsgås		F	Vitögdykand		T
Fjällgås		T	Vigg		HF V
Grågås		HF V	Mindre bergand		T
Kanadagås		HF V	Bergand		F
Vitkindad gås		F	Ejder		F
Prutgås		F	Alförrädare		T
Rostand		T	Alfågel		F
Gravand		F	Sjööorre		F
Bläsand		F h	Svärta		F
Amerikansk bläsand		T	Knipa		HS/F
Snatterand		HF	Salskrake		F
Kricka		HF V	Småskrake		HF
Amerikansk kricka		T	Storskrake		HF V
Gräsand		HS/F	Amerikansk kopparand		T
			Järpe		HS

*Linköpingslistan -
286 fågelarter!*

Orre	HS	Mindre sumphöna	T
Tjäder	HS	Kornknarr	HF
Rapphöna	HS	Rörhöna	HF/S
Vaktel	HF	Sothöna	HF/S
Fasan	HS	Trana	HF
Smålom	F	Strandskata	HF
Storlom	HF	Skärfläcka	T
Svartnäbbad islom	T	Rödvingad vadarsvala	T
Smådopping	HF V	Mindre strandpipare	HF
Skäggdopping	HF	Större strandpipare	F
Gråhakedopping	F h?	Mongolpipare	T
Svarthakedopping	HF F	Fjällpipare	T
Svarthalsad dopping	Th	Sibirisk tundrapipare	T
Klykstjärtad stormsvala	T	Ljungpipare	F
Storskarv	HF	Kustpipare	F
Rördrom	HF	Tofsvipa	HF
Silkeshäger	T	Kustsnäppa	F
Ägretthäger	T	Sandlöpare	F
Gråhäger	HF/S	Småsnäppa	F
Svart stork	T	Mosnäppa	F
Vit stork	T	Tuvsnäppa	T
Skedstork	T	Spovsnäppa	F
Bivråk	HF	Kärnsnäppa	F
Brun glada	T	Myrsnäppa	F
Röd glada	T	Brushane	F h
Havsörn	HS/F	Dvärgbeckasin	F
Brun kärrhök	HF	Enkelbeckasin	HF
Blå kärrhök	F V	Dubbelbeckasin	F
Stäpphök	T	Morkulla	HF
Ängshök	F h	Rödspov	HF
Duvhök	HS/F	Myrspov	F
Sparvhök	HS/F	Småspov	F
Ormvråk	HS/F	Storspov	HF
Fjällvråk	FV	Svartsnäppa	F
Kungsörn	FV	Rödbena	HF
Dvärgörn	T	Dammsnäppa	T h
Fiskgjuse	HF	Gluttsnäppa	F
Tornfalk	HS/F	Skogssnäppa	HF
Aftonfalk	T	Grönbena	HF ?
Stenfalk	F	Drillsnäppa	HF
Lärfalk	HF	Roskarl	F
Jaktfalk	T	Smalnäbbad simsnäppa	F
Pilgrimsfalk	F	Bredstjärtad labb	T
Vattenrall	HS/F	Kustlabb	F
Småfläckig sumphöna	HF	Fjälllabb	T

Storlabb	T	Större hackspett	HS/F
Svarthuvad mås	T	Mellanspett	T
Dvärgmås	HF F	Vitryggig hackspett	T
Skrattmås	HF V	Mindre hackspett	HS
Fiskmås	HF V	Tretåig hackspett	T
Silltrut	F	Korttålarcka	T
Gråtrut	HS/F	Tofslärka	T
Vittrut	T	Trädlärka	HF
Havstrut	HS/F	Sånglärka	HF
Rosenmås	T	Berglärka	T
Tretåig mås	T	Backsvala	HF
Skräntärna	F	Ladusvala	HF
Kentsktärna	T	Hussvala	HF
Fisktärna	HF	Större piplärka	T
Silvertärna	F	Trädpiplärka	HF
Småtärna	T	Ängspiplärka	HF
Svarttärna	HF F	Rödstrupig piplärka	F
Vitvingad tärna	T	Skärpiplärka	F
Tordmule	T	Vattenpiplärka	T
Alkekung	T	Gulärka	HF
Lunnefågel	T	Forsärka	HF
Tamduva	HS	Sädesärka	HF
Skogsduva	HF	Sidensvans	F V
Ringduva	HF V	Strömstare	HF V
Turkduva	HS/F	Gärdsmyg	HS/F
Turturduva	T	Järnsparv	HF
Gök	HF	Rödhake	HF/S
Berguv	HS	Näktergal	HF
Fjälluggla	T	Blåhake	F
Hökuggla	T	Svart rödstjärt	HF
Sparvuggla	HS	Rödstjärt	HF
Kattuggla	HS	Buskskvätta	HF
Slaguggla	T	Svarthakad buskskvätta	T
Lappuggla	T	Stenskvätta	HF
Hornuggla	HS/F	Ringtrast	F
Jorduggla	HS/F	Koltrast	HS/F
Pärluggla	HS	Björktrast	HS/F
Nattskära	HF ?	Taltrast	HF
Tornseglare	HF	Rödvingetrast	HF
Kungsfiskare	HS/F	Dubbeltrast	HF
Blåkråka	T	Gräshoppsångare	HF
Härfågel	T	Flodsångare	F HF ?
Göktyta	HF	Vassångare	T
Gröngöling	HS	Sävsångare	HF
Spillkråka	HS	Busksångare	T

Kärrsångare	HF
Rörsångare	HF
Trastsångare	F HF?
Härmsångare	HF
Höksångare	T
Ärtsångare	HF
Törnsångare	HF
Trädgårdssångare	HF
Svarthätta	HF
Lundsångare	T
Taigasångare	T
Grönsångare	HF
Gransångare	F h?
Lövsångare	HF
Kungsfågel	HS/F
Grå flugsnappare	HF
Mindre flugsnappare	T
Svartvit flugsnappare	HF
Skäggmes	HS/F
Stjärtmes	HS
Entita	HS
Talltita	HS
Tofsmes	HS
Svartmes	HS
Blåmes	HS
Talgoxe	HS
Nötväcka	HS
Trädskrypare	HS
Pungmes	HF
Sommargylling	T
Törnskata	HF
Svartpannad törnskata	T
Varfågel	F V
Nötskrika	HS
Skata	HS
Nötkråka	HS
Kaja	HS
Råka	HS
Kråka	HS/F
Korp	HS
Stare	HF
Rosenstare	T
Gråsparv	HS
Pilfink	HS
Bofink	HF

Bergfink	F V
Gulhämpling	T
Grönfink	HS
Steglits	HS/F
Grönsiska	HS/F
Hämpling	HF
Vinterhämpling	F V
Gråsiska	F V
Snösiska	T
Bändelkorsnäbb	T
Mindre korsnäbb	HS/F
Större korsnäbb	HS
Rosenfink	HF
Tallbit	T
Domherre	HS
Stenknäck	HS
Lappsparv	F
Snösparv	F V
Gulsparv	HS
Ortolansparv	HF
Videsparv	T
Sävspurv	HF/S
Underarter	
Sädgås (rossicus)	T
Kanadagås (minima)	T
Fasan (tenebrosus)	HS ?
Kärrsnäppa (schinzii)	T
Gråtrut "(omissus)"	T
Sädesärta (yarrelli)	T
Gulärta (flavissima)	T
Gulärta (thunbergi)	F
Nötkråka (macrorhynchus)	T
Kråka (corone)	T
Rymlingar	
Svart svan	T
Snögås	T
Strippgås	T
Rödhalad gås	T
Myskand	T
Mandarinand	T
Brudand	T
Större flamingo	T
Undulat	T
Nymfparakit	T

(Fortsättning naturvård och fågelskydd.)

omgivningen? Är det sannolikt att jakten verkligen ger de resultat vi vill uppnå?

Vart kommer vi då med detta teoretiserande? Låt oss se, genom att försöka svara på några av de frågor och påståenden om jakt som ofta uppkommer i våra trakter!

1) Kommer avskjutning av rävarna i Svartåmynnings naturreservat att ge bättre häckningsframgång för skrattnåsar? Troligtvis. Kommer avskjutningen att ge större biologisk mångfald i reservatet? Troligtvis inte – möjligen tvärtom! Man kan spekulera i att några färre skrattnåsar lämnar mer resurser för andra arter som kan stärka sina populationer, och att diversiteten i området därmed faktiskt skulle öka. Detta är dock bara ett teoretiskt scenario – här skulle man behöva studera hur rävarna väljer sina byten i förhållande till tillgången, och hur de olika bytesarterna interagerar med varandra, för att kunna ge ett ens rimligt svar.

2) Ger dagens skydds jakt på skarv i Roxen större fiskebestånd? Knappast. De studier som hittills gjorts visar att nuvarande jakt inte minskar skarvbeståndet. Jakten gör att inomartskonkurrensen hos skarven minskar, och det totala häckningsutfallet blir detsamma. Det enda jakten verkar göra är att störa fåglarna, så att de i många fall överger just den häckplatsen och istället nyetablerar kolonier på andra öar eller i andra närbelägna sjöar. Jakten bidrar alltså i dagens läge till artens spridning snarare än att den minskar beståndet.

3) Kommer det att bli fler småfåglar i Trädgårdsföreningen om vi skjuter några kråkor? Med största sannolikhet inte. Ett sådant lockande kråkrevir kommer inte att stå tomt länge, och det finns många kråkor i omgivningarna som kan överta det. Jag vill hävda att sådan jakt enbart är ett onödigt dödande.

4) Kan sanitetsproblemen i Linköpings stad lösas genom skydds jakt på kajor? Kanske, men jag tror inte det. Många av kajorna som förekommer i höstarnas massfloccar kan misstänkas vara flyttfåglar österifrån snarare än permanenta Linköpingskajor, och kajornas flyttrörelser påverkar man knappast genom försiktig jakt. I så fall skulle man få ta till en mycket långsiktig och mycket omfattande jakt på fåglar mitt inne i centrala staden, och det är inte ett varken lockande eller rimligt alternativ.

Som synes finns inte många ensidiga svar på frågor som har med predatorer och jakt på predatorer att göra, även om min sammanställning ovan andas skepsis mot mycket av den jaktargumentation som förs idag. Det här är dock inte tänkt som ett inlägg som helt fördömer jakt. Däremot är det uppenbart att naturen ofta är betydligt mer intrikat än vad man tänker sig. Etiskt sett känns det självklart att man innan man väljer att döda djur har gjort en noggrann sannolikhetsbedömning av huruvida jakten kommer att ge de resultat som eftersträvas. Detta verkar tyvärr vara eftersatt i många av dagens jaktdiskussioner och jaktbeslut.

Kjell Carlsson

Forsärlan - en solskenshistoria

En brusande fors med gott om stenar och klippusprång alldeles nedanför en gammal och sedan länge nedlagd kvarn. Längs forsens kanter står frodig grön lövskog. Plötsligt uppsnappar ditt öra ett spetsigt sädesärlelikt läte. Men lät det inte lite för spetsigt? En långstjärtad fågel kommer flygande i bågar längs forsen för att slutligen sätta sig exponerat på en sten. "Sädesärla" tänker du medan du sakta lyfter handkikaren mot ögonen. Men istället för en vit och svartspräcklig och allt för vardaglig sädesärla ser du en ännu mer långstjärtad och dessutom gul ärla. Du har stiftat bekantskap med forsärlan! Forsärlan har verkligen haft, vilket överrubriken talar om, en riktig solskenshistoria. Hade "våran" skådare varit på samma plats bara 20 år tidigare hade han förmodligen inte sett någon forsärsla. Varför, kan man undra?

Forsärlan är en sentida invandrare till Sverige från söder, och det första fyndet gjordes vid Kullaberg i Skåne år 1843. Det dröjde dock ända till år 1916 som den första häckningen i landet kunde konstateras, det vid Taberg söder om Jönköping. Under de kommande årtiondena etablerade sig enstaka par i främst Skåne och Halland, men den var absolut inte vanlig. Fram till 1970-talet var forsärlan fortfarande en mycket sällsynt fågel och bäst chans att hitta den var vid strömmar och vattendrag i främst västra Götaland. Men så plötsligt började man upptäcka en kraftig ökning bland forsärlorna. Gunnar Roos, ansvarig för sträckräkningarna vid Nabben, Falsterbo under 80 och 90-talet, märkte att antalet utsträckande forsärlor sakta ökade. Den utvidgade också sitt utbredningsområde i landet och spred sig både längre österut och norrut. Dessutom verkade det rent av som om forsärlorna blev mindre kräsna i sina biotopval. Från att från början i stort sett bara ha häckat vid forsar, fanns den nu även vid dammanläggningar och vid sjöar. Snart var den tämligen allmän på tjänliga ställen, speciellt i västra Götaland. En orsak till att forsärlan ökat i landet kan vara att våra vintrar blivit allt mildare vilket lett till att många fåglar övervintrat, och att de på så sätt kunnat häcka tidigare. Ett par kan under en häckningssäsong föda upp tre kullar, vilket motsvarar ungefär 15 ungar. Det är snabb reproduktion det!

Forsärlan bygger sitt bo i något skrymsle alldeles intill forsen. Gamla nedlagda kvarnar eller betongfundament under broar fungerar utmärkt som boplats. Finns inte några sådana går det bra med ett vanligt stenröse eller en klippskreva. Forsärlan börjar oftast med häckningen i april, men efter vissa milda vintrar redan i mars. Detta gör att man kan se de första utflugna ungarna redan i maj och juni, medan alla andra fåglar ligger på ägg. Forsärlans huvudsakliga föda består av insekter vilka skickligt fångas i strandkanten eller ifrån någon sten i det strömmande vattnet. Efter att ha fångat näbben full med smaskigheter flyger den till boet för att mata ungarna. Det är inte sällan som föräldrarna turas om att mata ungarna, d.v.s. att medan den ena är ute och söker föda, vaktar den andra ungarna, och tvärtom.

Adam Bergner och Karl-Martin Axelsson

AKTUELLA OBSERVATIONER

i Linköpings kommun januari till juni 2006

Observationerna är hämtade från rapportsystemet Svalan och är inte granskade av Raritetskommittén eller Regionala rapportkommittén.

Mindre sångsvan

1 adult Stångåmynningen, Roxen 29.3. 3 ex Sättunaviken, Svartåmynningens naturreservat 4.4. 1 2K Ledberg kyrka 22.4-2.5.

Spetsbergsgås

1 ex rastande Tuna gård 2.4. 1 ex Kungsbro, Roxen 8.4. 1 ex Gärstad schakttipp 27.4. 1 ex Svartåmynningens naturreservat 3.5. Något magrare uppträdande än vanligt!

Bläsand

Två vinterfynd gjordes av arten: 1 hane Vallby, Kaga 3.1 och 1 hane Nykvarn, Linköping 29.1.

Vaktel

Spelande fåglar hördes enligt följande: 1 ex Viggeby naturreservat, Järnlunden 15-21.5. 1 ex Vårdsbergs kyrka 24.5. 3 ex Bron över Svartån, Flistad kyrka 28.5. 1 ex Hornstäve, Flistad kyrka 28.5. 1 ex Sturefors slott 29.5. 1 ex Ledberg kyrka 31.5. 1 ex Tinnerö, Tinnerö eklandskap 4.6.

Smådopping

Övervintrade med som mest 5 ex vid Vallby, Kaga 3.1-5.3. Förutom i Rosenkällasjön, Tinnerö eklandskap gjordes fynd även vid Kungsbro 8.4, vid Sättunaviken, Svartåmynningens naturreservat 14-15.4 och 22.4, vid Härnaviken, Svartåmynningens naturreservat 17.4 (2) och 26.4 samt vid Stavsätter naturreservat 16.5 (3) och 31.5 (4).

Gråhakedopping

1 ex Kungsbro 22.4.

Svarthakedopping

Vid Rosenkällasjön, Tinnerö eklandskap sågs som mest 20 ex 1.5 och i Sträp 9 ex 20.5. Fynd gjordes också av 2 ex Gärstadverken 10.4, 1 ex Härnaviken, Svartåmynningens naturreservat 2.5 och 1 par Nybro, Svartåmynningens naturreservat 11.5.

Rördrom

Två vinterfynd gjordes: 1 ex Gärstadverken 3.1 och 1 ex Nykvarn, Linköping 25.1-19.2. Under våren rapporterad från 9 lokaler, samtliga vid Roxen.

Vit stork

1 ex Rystad kyrka 8.5.

Röd glada

1 ex Brokind 7.4. En osäker observation gjordes även vid Gärstadverken 20.4.

Ängshök

Likt förra året återkom minst två par till slätten kring Västerlösa kyrka. Under våren har paren dock inte varit speciellt stationära utan ströfynd har gjorts lite här och var på Östgötaslätten samt även vid Västra Roxen. Inga häckningsindicer har påvisats.

Kungsörn

1 ex Västerlösa kyrka 8.1. 1 adult Malmens flygplats, Malmslätt 24.2. 1 2K Ledberg kyrka 10.3.

1 ex Ulrika kyrka 11.3. Dessutom en osäker observation om en fågel i Linköping 26.3.

Jaktfalk

En 2K jaktfalk sågs vid Västerlösa kyrka 5-6.1, 4.3 och 11.3. 1 ex Kränge, Ledberg 4.3 och 1 ex Västerby, Västerlösa kyrka 3.3. Den 17.2 rapporteras även 1 ex från Linköpings kommun, vilken lokal dock för mig okänd.

Pilgrimsfalk

Uppträdde fåtaligare än vanligt denna vår. Bara enstaka fynd gjordes vid Västra Roxen i april och maj. Dessutom: 1 ex Folåsa, Rappestad kyrka 28.4.

Småfläckig sumphöna

Endast två spelande fåglar hördes under våren vilket visserligen är en liten ökning mot fjolårets enda fågel, men ändå en ovanligt låg siffra. Fynden var: 1 ex Nybro, Svartåmynningens naturreservat 10.5 och 1 ex Härnaviken, Svartåmynningens naturreservat 26-31.5.

Kornknarr

I Tinnerö eklandskap uppskattningsvis 5-6 spelande fåglar i början av juni. Övriga fynd var: 3 spelande Stora Aska, Slaka 11.5-4.6. 1 spelande Glyttinge, Linköping 21.5. 1 spelande Östra Harg kyrka 27.5. 1 ex Flistad kyrka 29.5-5.6 och 1 spelande Tokarp, Malmslätt 7.6.

Skärfläcka

En flock om hela 6 individer upptäcktes vid lunchtid vid Härnaviken, Svartåmynningens naturreservat 25.4. Fåglarna rastade bara kortvarigt och flög sedan vidare. Detta var den största flock som setts i kommunen.

Spovsnäppa

1 ex rastande Sättunaviken, Svartåmynningens naturreservat 21.5. Arten är sällsynt på våren!

Myrsnäppa

2 ex rastande Sättunaviken, Svartåmynningens naturreservat 3-4.6.

Dvärgbeckasin

1 ex rastande Härnaviken, Svartåmynningens naturreservat 28.4.

Rödspov

Max 5 ex Svartåmynningens naturreservat under våren.

Myrspov

2 ex rastande Nybro, Svartåmynningens naturreservat 3.5. 1 ex Härnaviken, Svartåmynningens naturreservat 16.5. 68 ex (!) rastande Nybro, Svartåmynningens naturreservat 18.5.

Roskarl

1 adult Härnaviken, Svartåmynningens naturreservat 19.5.

Smalnäbbad simsnäppa

2 adulta rastande Sättunaviken, Svartåmynningens naturreservat 1.6. 2 ex Härnaviken, Svartåmynningens naturreservat 6.6. Två fynd är ovanligt lite!

Kustlabb

En adult fågel av den mörka färgvarianten sträckte österut vid Götudden, Roxen 10.5.

Silltrut

1 2K sträckande N Svartåmynningens naturreservat 30.3. 2 ex rastande Gärstadverken 10.4. 2 adulta sträckande O Götudden, Roxen 4.5. Normalt antal fynd.

Dvärgmås

Uppträdde relativt fåtaligt vid Västra Roxen under april och en bit in i maj. Det dröjde till slutet på maj- början av juni innan en flock om cirka 10 ex (de flesta 2K- fåglar, några adulta) började bli synliga i Svartåmynningens naturreservat. Trots att fåglar dröjt sig kvar vid Härnaviken enda in i juni har någon häckning ännu inte konstaterats.

Svarttärna

Max 6 ex Svartåmynningens naturreservat, Roxen i maj. 4 av dessa fåglar sågs sedan stationära i Härnaviken och det är inte omöjligt att häckning inleddes där.

Vitvingad tärna

En gammal fågel i sommardräkt upptäcktes vid Nybro, Svartåmynningens naturreservat 2.5 och kunde även beskådas på morgonen 3.5. Se separat artikel i detta nummer!

Jorduggla

2 ex Skäggetorp, Linköping 29.1. 1 ex Tornby- området, Linköping 5.3. 1 ex Stångåmynningen, Roxen 23.3. 1 ex Sättunaviken, Svartåmynningens naturreservat 6.5. Färre fynd än vanligt i vår.

Nattskärna

1 spelande Ormstensmossen, Rådsla 31.5. 1 spelande Axsjön, Rådsla 2.6. 1 ex spelande Grytsjön. Fynden kan röra samma fåglar då dessa hörs långt.

Kungsfiskare

Max 2 ex övervintrade vid Nykvarn, Linköping. Ifrån våren endast en rapport: 1 ex Kränge, Ledberg 14.5. Troligen slog den stränga vintern hårt mot de östgötska kungsfiskarna.

Skärpiplärka

1 ex Sättunaviken, Svartåmynningens naturreservat 2.4. 1 ex Parkeringen, Nybro, Svartåmynningens naturreservat 3.4. Rör möjligen samma fågel.

Engelsk sädesärta

Sädesärlor av den brittiska rasen yarellii sågs enligt följande: 1 adult hane Svartåmynningens naturreservat, Roxen 1-2.4. 1 adult hane Stångåmynningen, Roxen 27.4. 1 honfärgad Nybro, Svartåmynningens naturreservat 29.4. 1 ex Segelbåtshamnen, Linköping 4.5.

Gulhuvad gulärta

En hanfärgad gulärta av rasen Flavissima/Lutea rastade vid Nybro, Svartåmynningens naturreservat 29.4.

Forsärta

Vid Nykvarn, Linköping övervintrade som mest 3 fåglar. Under våren är arten rapporterad från 6 lämpliga häcklokaler.

Järnsparv

Ett vinterfynd av 1 ex Bestorp 21.1 kan nämnas.

Blåhake

1 adult hona rastande Sättunaviken, Svartåmynningens naturreservat 21.5. 1 hona rastande samma lokal 26.5.

Svart rödstjärt

1 par Tornbyområdet, Linköping 30.4-2.5. 1 adult hane Ledberg kyrka 30.4.

Ringtrast

1 adult hane rastande Folåsa, Rappestad kyrka 3.4. 1 par rastande Sättunaviken, Svartåmynningens naturreservat 21.4.

Flodsångare

En sjungande fågel hördes vid Smedstaddammarna, Tinnerö eklandskap från och med 28.5 och in i juni.

Busksångare

1 sjungande Viggeby naturreservat, Järnlunden 9.6 och sporadiskt därefter.

Kärrsångare

Under våren hördes bara knappt 10 sjungande fåglar i kommunen, vilket är en kraftig minskning från förra året, då 25-30 spelande fåglar lokaliserades.

Mindre flugsnappare

1 sjungande Bromön, Järnlunden 26.5.

Gulhämpling

1 hane sjungande Tinnerbäcksdammen, Linköping 6-7.5. Se separat artikel i detta nummer!

Snösiska

11 ex Farsbogatan, Malmslätt 4.1. 1 honfärgad Svartåmynningens naturreservat 7.1. 1 honfärgad Smedstad, Tinnerö eklandskap 7.1. 1 ex Gärstad schakttipp 8.1. 1 ex Farsbogatan, Malmslätt 8.2 och 14.3. 1 ex Middagsgatan, Haninge 18.2.

Lappsparv

1 ex sträckande N Sättunaviken, Svartåmynningens naturreservat 3.4. 1 ex sträckande N Plattformen, Nybro, Svartåmynningens naturreservat 15.4. 1 ex Härnaviken, Svartåmynningens naturreservat 2.5.

Vårfynd är relativt ovanliga och årets obsar dessutom mycket tidiga.

Ortolansparv

1 par Tuna gård 6.5-5.6. 1 ex Parkeringen, Nybro, Svartåmynningens naturreservat 10.5.

Vårvärmen värmdes skådare.

Efter en oerhört kall och sen vår inleddes maj med högsommarväder. Mängder av vårfåglar strömmade in i landet och med värmen tinade också Linköpings fågelskådare.

I första veckan av maj gjordes ett par roliga observationer av sydländska rariteter i Linköping. Antagligen var det fåglar som i värmeruset flyttat lite längre än normalt. Tisdagen den andra maj vållade en tärna som snurrade runt och fångade insekter över vattnet vid Svartåns mynning i Roxen viss bestämningsproblematik. Fågeln hade setts av flera personer från sen eftermiddag men det var först då klubbens ordförande fick arten som tomtkryss som bestämningen blev klar. Per Törnqvist ringde vid 19-tiden och

berättade att det stod flera personer i det nya tornet vid Nybro och tittade på vad de trodde var en vitvingad tärna. Kjell och fru Lisa tog med sig barnen och började i rask takt gå från tomten mot tornet då Kjell stannade och spanade med tuben från parkeringsplatsen. Han mumlade något till Lisa och sprang sedan snabbt tillbaka till tomten för att garantera tomtkryss (tomtlistan är en **mycket** viktig lista!) ifall bestämningen var korrekt. När fågeln väl observerats från tomten sprang Kjell tillbaka till parkeringen där de tillsammans bestämde fågeln - det var en vitvingad tärna. Nytt tomtkryss! Nummer 180, inte dåligt!

Den vitvingade tärnan larmades raskt ut på det nya larmsystemet BMS och snart vimlade Nybroparkeringen av Linköpings-skådare. Tärnan gick bra att se från parkeringen och alltså även från familjen Carlssons trädgård. Men den syntes bäst från den brygga som finns i sommarstugeområdet. Till glädje för de skådare som inte han ut på kvällen fanns tärnan kvar ett par timmar morgonen efter, innan den försvann åt öster utan att ses mer.

Detta var det nionde fyndet av vitvingad tärna i Östergötland. Tidigare fanns fem fynd från Tåkern och tre fynd från Roxen. Tidsmässigt var detta ett av de tidigare fynden. De tidigare fåglarna har framförallt upptäckts från mitten av maj till mitten av juni. En sökning i artdatabasen Svalan visar också att det inte finns några registrerade fynd i Sverige från december – april. Dock finns faktiskt fynd från alla andra månader inklusive november. Ännu finns inget höstfynd av vitvingad tärna i Östergötland.

Den 6 maj var det dags för en inte fullt så sällsynt, men dock eftertraktad art för Östergötlands fågelskådare, gulhämpling. Undertecknad och min son var på en liten cykeltur i grannskapet för att åka på öppet hus på Ånestadskolan där dottern

går. På vägen passerade vi en liten park med tallar vid Ramshäll i närheten av Vistvägen. Jag hörde då en sång som jag genast bestämde till gulhämpling. Jag hade ingen kikare men jag stannade cykeln och släppte loss sonen från barnsadeln. Gulhämplingen sjöng flitigt men var oerhört svår att se. För att inte göra fel ville jag se fågel innan jag larmade ut den. Efter några minuter valde till slut gulhämplingen att flyga ned och sätta sig i ett lägre buskage och jag kunde i flykten bla se den gula övergumpen. Jag var nu helt säker på bestämningen och larmade ut den innan vi for vidare till skolan. Några skådare som snabbt åkte på larmet lyckades få en kort obs av fågeln innan den valde att flyga i väg ned mot Tinnerbäcken. Det ryktas dock om att av två personer som kom i samma bil hann bara den ena ut ur bilen innan gulhämplingen försvann spårlöst. Så flyktig var den.

Tidigare finns ett häckfynd av gulhämpling 1968 i Trädgårdsföreningen i Linköping. I övrigt har endast 13 fynd gjorts vilket är en förvånansvärt låg siffra. Årets fynd med en sjungande hane i en park i Linköping är ändå ett ganska typiskt fynd.

Olof Hjelm

Du som inte har betalat medlemsavgiften för detta år bör...

rusa till datorn, girot eller banken och omedelbart göra det...

annars blir det inga inbjudningar till föredrag och exkursioner och annat smått och gott!

Tänk på att dina pengar bidrar till naturvård och fågelskydd! All information du behöver för inbetalningen finns på första sidan.

PROGRAM FÖR HÖSTEN 2006

26.8: Stora Lund och Tåkern

Slutet av augusti är en spännande tid att bevaka sträcket. En av de bästa inlandslokalerna för sträckskådning i landskapet är Stora Lund vid Vätterns strand strax söder om Omberg. Lördagen den 26 augusti åker vi till Stora Lund för att sträckskåda på morgonen och senare åka till Tåkern för att titta på vassfåglar och änder i tusental. Avfärd ifrån Cupolen, Linköping 05:00 och återkomst dit på eftermiddagen. Samåkning kan ordnas. Anmälan till Adam Bergner (tel 013-80321) eller Arne Carlsson (tel 013-213075) senast 21.8.

8-10.9: Öland

Nu är det dags för ett Ölandsbesök igen. Tidpunkten gör att vi kan få se olika labbar, rovfåglar, sena vadare, sydostflyttande småfåglar i drivor och kanske någon större piplärka. Vi bor privat på södra Öland. Anmälan snarast, då endast ett begränsat antal bäddar finns. Per Törnquist (tel 013- 60540, 073- 6725371, mail: per.tornquist@edu.motala.se)

16.9: Internationell gåsräkningsdag

Vill du bidra till att de östgötska gåssiffrorna blir så kompletta som möjligt? Hör av dig till Olof Hjelm (tel 013-105683, mail: olof.hjelm@telia.com).

7.10: Häradsjär

Följ med ut i ytterskärgården för att uppleva sjöfågelsträcket och spana efter rastande tättingar på Häradsjär. Båten avgår från Fyrudden 06:00, och vi kommer tillbaka dit ca 17:00. Kostnad för båtresan blir ca 200 kr beroende på antalet deltagare. Samåkning med bil från Linköping kan samordnas! Resan är ett samarrangemang med Fågelföreningen i Norrköping (FiNk). Sista anmälningsdag är 30.9. För anmälan och information kontakta Karl-Martin Axelsson (tel 013-176007, mail: karl-martin.axelsson@e.lst.se).

11 & 18.11: Skrakräkningar runt Roxen

Traditionsenliga skrakräkningar från olika platser runt Roxen. Anmäl deltagarintresse till Barbro Nordström (tel 013-273176).

4.12: En fågelresa till Goa i Indien

Lars Gezelius och Gebbe Björkman berättar i ord och fotografier om fågellivet i den indiska delstaten Goa. Kungsfiskare i mängder, en och annan biätare samt mycket annat! Naturcentrum 19.00. Ingen anmälan – fritt inträde.

9.12: Vinterfåglar längs Stångån

Vinterpromenad längs Stångån med spaning efter övervintrande fåglar vid Nykvarn och reningsverket. Vi hoppas få se kungsfiskaren sitta på utkik, letar efter forsärlan samt tittar på änder och skrak. Samling vid Nykvarn 09.30. Anmälan behövs inte, men om du har frågor går det bra att ringa Arne Carlsson (tel 013-213075).

Svar fågelfrågan: 1) smalnäbbad simsnäppa, 2) snatterand, 3) kornsparv.